

Sünök és lengyelek

2022 október 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A globalizmus korában a jószomszédi viszonyt fiataljainknak is tovább kell ápolniuk

Olvasom a híreket Lengyelországról, és azon gondolkodom, miként volna lehetséges, hogy ne úgy tekintsünk arra az országra, arra a népre úgy, mintha önmagunkat szemlélnénk.

A lengyelekr?l szóló mai történetet gyakorlatilag lehetetlen felütni valami frappáns kezdéssel, tekintve, hogy az irántuk érzett szeretet egyrészt évszázadosan örökl?dik, másrészt teljességgel megmagyarázhatatlan a magyar emberben. Ami engem illet: az biztos, hogy a nagyanyám erkölcsi okításaiban Lengyelország azonnal a legfontosabb ügyek mellé került. Életem els? lényeges információi között szerepelt, hogy a lengyeleket szeretjük, és kész, ugyanaznap pedig mintha azt is elmondta volna, hogy a sünöket pedig lapulevélbe csomagoljuk és árokba tesszük, amikor úton találjuk ?ket.

Valahogy tehát az oltalmazás, a segítség körül forogtak ezek az els? tanítások, de a lengyelek máris ott voltak a közös halmazban, és az ilyesmi örökké egy irányba rendezi az ember gondolatait.

Egyszer apám elmesélte, hogy valamelyik háborús évben furcsa zajokat hallottak a padláson, az egész család felfigyelt a mozgásokra, olyannyira, hogy éjszaka nem is mertek kikukkantani a sötétbe. Nagyapám azonban csak legyintett, elütötte valamivel az ügyet, mintha nem is volna fontos. Egy nap aztán apám korábban ment haza az iskolából, és idegen, sz?ke hajú férfit talált a konyhában üldögélve, nagyapámmal értekeztek kézzel-lábbal, mert magyarul nem tudott. Amikor elment, apám megkérdezte, hogy ki volt a rejtélyes férfi, mire nagyapám csak annyit mondott, hogy drótostót.

Nyolcvan év múltán azt hiszem, a drótostót valójában lengyel menekült volt, akit a padláson rejtegettünk, délre igyekezhetett, nem messze t?lünk, Titóékhoz, a gyerekeket pedig nyilván nem avatták be a nagyszüleim a titkos m?veletbe. Szintén apámmal történt, hogy a Szolidaritás idején Lódzban vett részt valamilyen mez?gazdasági konferencián, este valamelyik bárban téblábóltak a kollégákkal. Odalépett a pulthoz, és remek ötlettel németül kért még egy kört, amikor irtózatos ütést érzett a jobb vállán. Gyorsan megfordult, hogy megvédje magát, hát látja, hogy egy rokkantnyugdíjas vágott oda a mankójával. Nagy tumultus támadt, odaszaladtak a lengyel vendéglátók, aztán a kölcsönös kiabálás után kiderült, hogy az öreg a német szóra ütött, az ? lábát tudniillik a Wehrmacht l?tte el a második világháborúban. Amikor aztán kiderült, hogy az apám magyar, a támadó térdre hullott el?tte, sírva fakadt, és könyörgött, hogy igyanak meg egy b?nbánó vodkát, mert ? magyarokat csak csókolgatni szokott. Alig tudták megvigasztalni, teljesen összeomlott, hogy tévedésb?l magyar emberre támadt.

És azt a vodkát mindig meg kell inni a lengyelekkel.

Lengyelországi utazásaim, egyáltalán a lengyelekkel kapcsolatos emlékeim furcsa masszává tömörülnek az emlékezetemben, csak szilánkok pattannak ki, tanulságot, mélyebb elemzést senki ne várjon az irracionális szeretet magyarázataként. Krakkóban három magyar barátommal pusmogunk valamilyen kocsmában, nagy a csend, fülelnek a helyiek, aztán odalép egy úr, kérdi, hogy magyarok vagyunk-e, jól hallja-e, aztán egy perc múlva megérkeznek a teli poharak, és aznap bármit teszünk, mondunk, csinálunk, fizetni nem kell. Varsóban a szórakozóhelyen a lemezlovas lekeveri a zenét, amikor megtudja, hogy magyarok vagyunk, be is mondja serényen a mikrofonba, hogy magyarok vannak a teremben, mire a táncoló párok, akiknek tehát átmenetileg elvették a zenéjét, felénk fordulnak, és megtapsolnak minket. Poznanban a város egyik vezet?je meséli, hogy az ’56-os forradalom napjaiban lengyelek ezrei álltak hosszú sorokban szerte az országban, hogy véradományaikkal segítsék a magyar embereket. Wroclawban el?reengednek minket a boltban, nehogy a magyar vendégek egyetlen pillanatra is rosszul érezzék magukat.

De hasonló a helyzet a világ minden részén, a lengyelekre mindig volt, van és lesz ideje az embernek.

Ha segítséget kérnek t?lem, nem pusztán megmutatom az utat, hanem odaviszem ?ket, ahova szeretnék. Amikor lengyel turistával találkoztam Macedóniában egy boltban, majdnem elmaradt a vásárlás, annyit idézgettük egymásnak, hogy két jó barát, meg issza borát, én persze lengyelül, ? pedig magyarul mondta. Nemzetközi tanácskozásokon, konferenciákon is keressük egymást lengyelek és magyarok, amikor Tajvanon jártam, a lengyel újságíróval egy perc alatt összehaverkodtam, és olyan vígan jöttünk-mentünk mindenfelé ketten, mintha egy faluból származtunk volna. Azt is megállapítottuk, hogy jobb volna egymás anyanyelvén beszélni, kész röhej, hogy angolul társalgunk. Ha focimeccset, sporteseményt nézek, olyan helyzet nem létezik, hogy ne a lengyeleknek szurkoljak (a magyar után persze), és igen, Lewandowski jobb, mint Mbappé, bármit is mondjanak a szakért?k, én így látom. Olvasok lengyel irodalmat, mindig megnézem a lengyel filmeket, ismerem a dzsesszéletüket, a rockszcénát, valamennyire a klasszikus zenéjüket is, szóval a saját nemzeti kultúrám mellett a lengyelekét is a legmagasabb polcon tartom.

Bejárva a fél világot, Európát, azt kell mondani, ennek a rejtélyes összeállásnak mégiscsak léteznek titkos rugói.

Minket, magyarokat nagyon kedvelnek Törökországban, mindig jó szót kapunk Olaszországban, Bulgáriában, az albánokkal pompásan elbeszélgethetünk Hunyadi Jánosról és Szkander bégr?l, a spanyolokkal pedig az Escorialban eltemetett Magyarországi Máriáról vagy a bazilikában nyugvó Puskás Ferencr?l, de ha Varsó felé tekintünk, más távlatok nyílnak.

Lengyelek és magyarok között ugyanis nemcsak történelmi és emlékezetbeli, de lélektani, ízlésbeli hasonlóság is létezik, ami jócskán túlmutat a Monarchia és Közép-Európa hajdani mágneses vonzásán. Lengyel földön nem pusztán azt érzem, mint Bécsben, Prágában, Kassán, hogy értem és hordozom ugyanazt a kultúrkört, hanem megelevenedik a szó szerinti testvériség. A kölcsönös vonzás egyébként a közéletben is megtapasztalható. Szinte példátlan, hogy állandóan „befut a varsói gyors”, vagyis az elmúlt harminc évben a lengyelországi és a magyarországi politikai változások egymásra rímeltek, sokszor hajszálpontosan ugyanolyan folyamatok zajlottak az egyik országban, mint a másikban.

Ennek az elmondhatatlan, illusztrálhatatlan kapcsolatrendszernek tényleg nincs megfejtése. Az ember sohasem töpreng azon, hogy a testvéréhez képest ? miért és hogyan jött a világra, és az sem fontos, miért szeretjük egymást olyan nagyon. Látja az ember a rokona hibáit, fogyatékosságait, de olyanok nekünk is vannak, és egyébként is, családon belül csak szép szóval szabad haladni. Ha a lengyelek súlyos el?ítéleteket táplálnak az oroszok iránt, ha korrekt politikai kapcsolataiktól eltekintve fél szívvel tekintenek a németekre, történelmük ismeretében minden okuk megvan rá. Éppen nekünk, akiket szomszédaink egy részéhez szintén a XX. század terhes öröksége láncol, nincs igazán jogunk az ítélkezéshez. Ennél fontosabb a kétoldalú kapcsolatok fejlesztése, a visegrádi együttm?ködés és a biztos tudás, hogy történjen bármi országainkban, a lengyel–magyar kapcsolat olyan szilárd, hogy eltépni, fellazítani, meggyengíteni soha nem sikerül.

Csak remélni merem, hogy bármilyen er?sen cibál minket a globalizmus, a jószomszédi viszonyt majd a fiataljaink is tovább ápolják, most és mindörökké, mert ennek csakis így lehet értelme.

Szentesi Zöldi László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló